

Installaties

Installaties horen bij gebouwen. Het gaat bijvoorbeeld om schoorstenen, afvoerkanalen, liftopbouwen, warmtepompen, airco units, luchtbehandelingskasten en schotelantennes. Om bij de tijd te blijven en om tegemoet te komen aan veranderingen in gebruik worden ze van tijd tot tijd vervangen of uitgebreid. In veel gevallen is er geen of weinig ruimte voor gereserveerd.

Uitgangspunten

Om installaties te veranderen of aan te brengen, zijn meestal bouwkundige voorzieningen nodig. De veranderingen zijn zelden gericht op het verfraaien van het gebouw. Installaties zijn bijna altijd noodzakelijk. Uitgangspunt voor deze ingrepen is dat ze ondergeschikt zijn en het beeld van het gebouw intact laten. Om dit te bereiken is een terughoudende vormgeving uitgangspunt.

Voor het aanbrengen van installaties die het aanzien van het gebouw ingrijpend wijzigen, zijn deze criteria niet geschreven.

Ruimtelijke systemen

Bij de installaties is geen onderscheid gemaakt naar ruimtelijke systemen. Wel is er een onderverdeling naar type ingreep.

Beoordeling

Een installatie kan eenvoudig getoetst worden als aan de volgende standaardcriteria wordt voldaan, waarbij kleine afwijkingen denkbaar zijn om herhalingsplannen mogelijk te maken. De criteria zijn geschreven met als doel zo veel mogelijk zekerheid te geven over een positief resultaat van de welstandstoets en een eenvoudige vergunningsprocedure.

Trendsetters

Plannen die gelijk zijn aan een trendsetter voldoen in vergelijkbare situaties ook aan redelijke eisen van welstand. Een plan dat een trendsetter volgt kan op eenvoudige wijze worden getoetst en vergund. Daarmee is niet gezegd dat kleine afwijkingen van trendsetters niet mogelijk zijn. Als een afwijkend plan voldoende 'familie' is van de trendsetter, zal dit met grote zekerheid positief beoordeeld worden.

Gewogen oordeel

Initiatieven die niet passen binnen de standaardcriteria voor veel voorkomende kleine bouwplannen kunnen eventueel toch aan redelijke eisen van welstand voldoen. Dit vraagt echter om een gewogen oordeel door de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK). Datzelfde geldt voor plannen in de ruimtelijke systemen waarvoor geen criteria zijn opgenomen. Hierbij worden naast de criteria voor veel voorkomende kleine bouwplannen de gebiedscriteria en eventuele andere criteria zoals de criteria voor erfgoed (hoofdstuk 5) gebruikt.

Monumenten, orde 1 en orde 2

Initiatieven die monumenten betreffen of bouwwerken van grote cultuurhistorische waarde (orde 1) worden niet eenvoudig getoetst, maar krijgen een gewogen oordeel door de CRK waarbij de onder erfgoed vermelde criteria worden gebruikt als richtlijn. Dit geldt ook voor ingrepen in gevels of kappen grenzend aan de openbare ruimte van panden die zijn gewaardeerd met orde 2.

Alle systemen

Voor installaties geldt:

- geen installaties aan gevels grenzend aan de openbare ruimte (met uitzondering van reversibele terrasverwarmingsinstallaties)
- installaties inpandig realiseren (tenzij er aantoonbare redenen zijn dat deze niet of niet geheel inpandig kunnen worden gerealiseerd)
- aanbrengen afgestemd op de vormtaal en het karakter van de gevel en het gebouw
- aandacht schenken aan het reliëf, de ornamentiek en de materiaalverschillen in de compositie van het pand of ensemble
- in plaatsing en maatvoering penanten, lateien, dorpels, lijsten, speklagen, rollagen en vergelijkbare elementen van gevels en dak respecteren
- onopvallend van vorm, detaillering en kleur
- duurzame materialen gelijk aan of afgestemd op het pand en op de beledingen
- installaties hebben een neutrale kleurstelling, waardoor de opbouw tegen de lucht of de achterliggende gevel wegvalt
- bij meerdere installaties op een dak deze in beginsel clusteren en voorzien van een ombouw
- aan de gevel bevestigde elementen zijn bescheiden in maat en onopvallend van vorm en kleur (bijvoorbeeld geen contrasterende kleuren of aanlichting van een gevel)
- het afvoerkanaal is per ensemble, blok of cluster gelijkvormig aan eerder geplaatste afvoerkanalen, mits deze recent een positieve welstandsbeoordeling hebben gehad
- als één geheel vormgeven (recht en zonder bochten)
- indien zichtbaar vanaf de weg of het openbaar groen slank vormgeven
- terughoudend uitvoeren en afstemmen op het hoofdgebouw
- materialen en kleuren onopvallend (zoals gegalvaniseerd staal, antraciet of een andere grijstint)

Schoorstenen

Voor schoorstenen geldt ook:

- onopvallend vormgeven
- in kleur en materiaal afstemmen op het gebouw

Afvoerkanalen

Voor afvoerkanalen geldt ook:

- hoogstens één afvoerkanaal aan, op of bij een pand

Liftofbouwen

Voor liftofbouwen geldt ook:

- als zij technisch niet inpandig te realiseren zijn op een dak plaatsen
- zo laag mogelijk houden en zo plaatsen, dat deze niet zichtbaar zijn vanaf de straat
- uitvoeren in een neutrale kleurstelling waarmee deze tegen de lucht wegvalt of zo uitvoeren dat deze visueel past in de achterliggende gevel

Small cells

Voor small cells ten behoeve van openbare netwerken geldt ook:

- plaatsing aan gevels grenzend aan de openbare ruimte is mogelijk indien onopvallend
- aanbrengen tegen de dakrand, binnen de begrenzing van puibalken of vergelijkbare onopvallende posities
- kabels en andere toevoeren in beginsel inpandig oplossen
- uitvoeren in een neutrale kleurstelling die visueel past bij de achterliggende gevel

Erfgoed

Voor monumenten en beschermde gezichten geldt ook:

- installaties inpandig oplossen (tenzij er aantoonbare redenen zijn dat de installaties niet (geheel) inpandig kunnen worden gerealiseerd)